

ter sprake kwamen, had Pauline haar harden schaterlach weer, en niet, als vroeger, schrok ze daar zelf van en stopte abrupt; ze scheen er geen oor meer voor te hebben, of zich zelfbewust-onverschilliger te laten gaan. Toch keek ze soms even, tersluiks, naar Huib, en hij merkte het wel, ofschoon vermijndend haar blik te ontmoeten. Ook hij deed dan maar, als hoorde hij 't niet meer zóó, dat schaterlachen, dat hem vroeger zoo kon hinderen. Pauline moest met toegevendheid behandeld worden; zooveel sombers en afzichtelijks had ze bijgewoond, zooveel brutaal cynisme, zooveel wreede en wrange bitterheid — geen wonder waarachtig, als haar zoo ontvankelijk wezen er wel eenigszins door besmet zou zijn. Zou weer wegslijten natuurlijk. O, als ze maar bij hem wou blijven! Weggaan opnieuw, er was nog geen woord van gesproken tot nog toe, goddank!

Voortdurend erop bedacht werd Huib, Paulines door sombere voorstellingen blijkbaar overbevolkten geest te verfrisschen en af te leiden, haar opwekking, natuur- en kunstgenot te bezorgen; van zijn werk deed hij enkel het noodzakelijke, en dat zoo vlug mogelijk, bracht al zijn overigen tijd met zijn vrouw door. Ze maakten wandelingen en kleine uitstapjes, als in hun „eersten tijd” — bezochten musea en tentoonstellingen. Voor schouwburg- en concertbezoek kon niet veel geld overschieten. Toch ontbrak het ook daaraan niet heelemaal, dank zij Huibs vriendschappelijke betrekkingen in tooneel- en muziekwereld. Maar juist door dat gedurig samenzijn, op hun wandelingen vooral, kon het wel niet anders of een zeker verschil met dien „eersten tijd” — verschil in stemming, toon en sfeer van gesprekken, in heel hun houding en gedrag tegenover elkaar — moest telkens opnieuw tot hun bewustzijn doordringen, ook al toonden zij dit elkander nooit. Huib onderzocht zich met angst en zorg: was hij zelf veranderd? O, zeker niet ten opzichte van Pauline; integendeel, nog altijd te groeien scheen zijn diepe liefde; haar aan te zien alleen bracht ál wat er fijns en teeders in hem was tot een plotseling verhoogd, een hel glanzend leven; smachten kon hij naar haar omhelzingen, smachten met zijn gansche wezen. Alléén — och ja, altijd weer hetzelfde: de ellendige tijd, de oorlog en wat er mee samenhang, er uit voortkwam! Gedrukker en zorglijker was ook hij geworden. Maar zou dát een verschil kunnen geven in hun gevoel tegenover elkaar, in hun intiemsten omgang? Het tegenovergestelde scheen hem natuurlijker!

Eens toen ze samen door de Kalfjeslaan liepen, herinnerde Huib zich plotseling zijn Lienekes onstuimigheid, haar onbedaarlijke zich op zijn borst werpen, toen ze hier voor de eerste maal alléén waren. Gloed steeg snel in hem op. Hij keek Pauline van terzijde aan. Zij liep met het hoofd diep voorovergebogen. Dacht ook zij aan dat uur van geluk terug? Gaf ook zij — misschien — er zich rekenschap van dat het....